

2007-11-07

Avtal klart med SACO-S

Arbetsgivarverket har idag, onsdagen den 7 november, tecknat avtal med SACO-S för perioden den 1 oktober 2007 till den 30 september 2010. Överenskommelsen innefattar RALS 2007–2010 samt ändringar i PA 03, Trygghetsavtalet, Personskadeavtalet samt i ALFA och AVA. De huvudsakliga ändringarna redovisas nedan.

Arbetstiden för lärarna vid universitet och högskolor var som enda fråga föremål för medling mellan parterna. De opartiska rådgivarna (medlarna) presenterade den 31 oktober en hemställan om avtalslösning i frågan som båda parter dagen efter accepterade.

Avtalen innebär bl.a. en fortsatt lönebildning utan siffergarantier för löneutveckling, ökade möjligheter till lokal verksamhetspassad arbetstidsreglering och mer marknadsanpassade pensionsbestämmelser som främjar arbetslinjen. Den ökade möjligheten till enskilda överenskommelser är ett väsentligt framsteg för arbetsgivarnas möjligheter att säkra kompetensförsörjningen.

- Vi är mycket nöjda med att teckna ett avtal som kommer att lägga grunden för en stabil och ändamålsenlig lönebildning, säger Arbetsgivarverkets förhandlingschef Nils Henrik Schager. Vi har väsentligt ökat möjligheterna att tillämpa anställningsvillkor som både främjar verksamhetens krav, som är attraktiva för den enskilde individen och som främjar arbetslinjen. Avtalen harmonierar nu på ett bättre sätt med den arbetsgivarpolitiska strategi som myndighetscheferna fastställde 2006, säger Nils Henrik Schager.

RALS med förhandlingsprotokoll finns på Arbetsgivarverkets hemsida.

RALS 2007 – 2010

Lönebildningen är en grundläggande fråga i varje avtalsrörelse. Arbetsgivarverket har lyckats behålla och utveckla ett ramavtal som motsvarar medlemmarnas önskemål och behov. Ett avtal som ger lokal frihet att genomföra en lönebildning som utgår från verksamhetens behov och främjar kompetensförsörjningen utifrån lokala förhållanden. Avtalet är fortfarande sifferlöst och ger möjlighet till lönesättande samtal.

För ytterligare information om innehållet i detta "Arbetsgivarverket informerar" kontakta Nils Henrik Schager telefon 08-700 13 17, Mats Engelbrektson , telefon 08-700 14 49 eller Inger Mattsson Kasserud telefon 08-700 13 31, fax 08-700 13 40 e-post nils.henrik.schager@arbetsgivarverket.se, mats.engelbrektson@arbetsgivarverket.se, inger.mattsson.kasserud@arbetsgivarverket.se, eller din rådgivare på Arbetsgivarverket

Den nya avtalsperioden omfattar tre år

Till stöd för den långsiktiga lokala lönebildningen och för att bidra till att skapa stabilitet har parterna enats om en treårig avtalsperiod i enlighet med Arbetsgivarverkets yrkande i avtalsrörelsen.

Sifferlösa avtal

Arbetsgivarverket och SACO-S har enats om att även i fortsättningen tillämpa s.k. sifferlösa avtal, vilket innebär att frågan om utrymmet för den lokala lönebildningen överlämnas till de lokala parterna. Förhandlingsordningen för lönerevision har förenklats, bl.a. i syfte att kvalitetssäkra processen. Vid eventuell oenighet i lönerevision tillämpas nu endast en lokal lönenämnd som rekommenderar en lösning. Genomförs inte rekommendationen beslutar arbetsgivaren om nya löner.

Revisionstidpunkter

Lokala parter ska komma överens om revisionstidpunkter utifrån lokala förutsättningar. I det fall inte enighet kan nås gäller att revision ska ske den 1 oktober 2007, den 1 januari 2009 respektive den 1 januari 2010.

Lönesättande samtal

Möjligheten att tillämpa lönesättande samtal, där chef och medarbetare kommer överens om ny lön, kvarstår i oförändrad form.

Överenskommelse om lön vid andra tillfällen än lönerevision

En ny bestämmelse har införts i RALS där det klargörs vad som gäller vid lönesättning genom enskild överenskommelse mellan lönerevisionerna. Bestämmelsen utgör en betydande förenkling i förhållande till tidigare bestämmelser i motsvarande fråga i bilaga 2 till ALFA, vilken nu utgår.

Övrigt

Vissa klargöranden har gjorts i texterna. Möjligheten till och behovet av stöd från centrala parter i den lokala lönebildningsprocessen, exempelvis då oenighet i lönerevision har konstaterats, har förtydligats. Även sambandet mellan lönebildning och arbetsgivarens planering och uppföljning av verksamhet och ekonomi har framhållits liksom hanteringen av föräldralediga vid lönerevision.

De centrala parterna (inklusive övriga huvudorganisationer) kommer att ytterligare komplettera det partsgemensamma stöd till lokala parter som Samarbetsrådet tidigare har arbetat fram. Stödet kommer att presenteras i anslutning till att avtalsrörelsen är avslutad.

Arbetstid

Arbetstidsfrågan var vid sidan om lönebildningsfrågorna den högst prioriterade frågan i avtalsrörelsen. Samtidigt var motståndet mot Arbetsgivarverkets yrkanden om förändringar i det centrala regelverket mycket stort hos motparterna. Trots detta har betydande förändringar till stöd för medlemmarna genomförts med särskild tonvikt på universitet och högskolor.

Gemensamma grunder för arbetstid och lokal förhandling

Inledningsvis i 4 kap ALFA införs partsgemensamma grunder för arbetstidens förläggning och övriga arbetstidsvillkor. Här klargörs bl.a. att verksamhetens krav ska utgöra grund för arbetstidens förläggning och att sådana arbetstidsvillkor som inte längre motsvarar verksamhetens krav måste kunna ändras. Därpå följer bestämmelser om hur sådana förhandlingar ska genomföras. Dessa bestämmelser gäller samtliga arbetstagare som omfattas av ALFA.

Ny förhandlingsordning

En förhandlingsordning för ändring av lokala kollektivavtal om anställningsvillkor som omfattar arbetstagare med oregelbunden arbetstid och lärare vid universitet och högskolor införs i en ny bilaga till ALFA. Förhandlingsordningen påkallar att ett nytt avtal om arbetstidsvillkor ska slutas om part så begär. Vid oenighet avgörs frågan av en lokal arbetstidsnämnd. Om någon part inte är nöjd med utfallet i den lokala arbetstidsnämnden kan denne begära att frågan avgörs av en central arbetstidsnämnd. I nämnderna, som består av en opartisk ordförande samt representanter för berörda parter, krävs enhälligt beslut.

Sammantaget bör de nya bestämmelserna öka trycket i förhandlingarna till förmån för den part som vill åstadkomma en förändring av arbetstidsvillkoren och/eller arbetstidens förläggning.

Lärare vid universitet och högskolor

När det gäller bilaga 5 till ALFA som reglerar arbetstid för lärare vid universitet och högskolor har betydande förändringar genomförts. Parterna är överens om att genomföra ett partsgemensamt arbete under avtalsperioden som syftar till att underlätta för de lokala parterna vid respektive lärosäte att genom förhandlingar skapa villkor som gagnar verksamhetsutvecklingen och arbetstagarnas situation. En ny central arbetstidsreglering för lärare vid universitet och högskolor träder i kraft den 1 oktober 2009 om inte parterna överenskommer om annat. Denna reglering möjliggör uppsägning och omförhandling av lokala avtal samt en mer verksamhetsanpassad ordning för fastställande av arbetsuppgifternas omfattning och fördelning. Denna process styrs i den nya regleringen inte av gammalmodig central reglering utan utifrån lärosätets uppdrag, verksamhetens krav, dess ekonomiska förutsättningar och en helhetssyn på lärarens arbetsuppgifter och arbetssituation.

Kontorsarbetstid

Ökade tillgänglighetskrav från statsmakterna och allmänheten har hos flera myndigheter medfört ett behov av förändrade öppettider. Ändringar har därför genomförts i bestämmelserna för kontorsarbetstid (4 och 11 §§ i 4 kap.). Ändringarna tydliggör att veckoarbetstiden vanligtvis är förlagd till måndag - fredag men att arbetstiden förläggs till annan tid om verksamhetens behov av bemanning kräver det.

Övrigt

Arbetstidsbestämmelserna i 4 kap har anpassats till den nya arbetstidslagstiftningen.

Parterna har kommit överens om att den ökning av arbetstiden som uppstår när nationaldagen infaller på en lördag eller söndag jämfört med när annandag pingst var helgdag ska kompenseras. Om lokala parter inte kan enas om en lösning skall arbetstagarna de år nationaldagen infaller en lördag eller söndag ges sammanhängande ledighet som motsvarar en arbetsdag. Förläggning av ledigheten sker via enskild överenskommelse mellan arbetsgivaren och arbetstagaren. I det fall det inte tidigare är reglerat ska lokala parter reglera vilken ersättning som ska utgå vid arbete på nationaldagen.

Övriga ändringar i ALFA

Utöver ändrade bestämmelser om arbetstid har följande ändringar genomförts i ALFA:

Semesterlönegarantin i 5 kap. 13 § höjs med 40 kr per år och är 1 095 kronor fr.o.m. den 1 januari 2008, 1 135 kronor fr.o.m. den 1 januari 2009 och 1 175 kronor fr.o.m. den 1 januari 2010.

Rehabiliteringsavdraget fr.o.m. dag 15 i sjukperioden enligt 6 kap. 10 § förlängs fr.o.m. den 1 januari 2008 till att gälla t.o.m. dag 360.

Den karensregel i 8 kap. 2 § fjärde stycket som anger att en arbetstagare måste ha varit anställd i nittio dagar för att erhålla föräldrapenningtillägg utgår.

Bilaga 2 utgår i sin helhet till förmån för den nya regleringen i RALS om överenskommelse om lön vid andra tillfällen än vid lönerevision. Vissa delar, som rör enskilda frågor, kvarstår dock med annan placering i ALFA. Det rör t ex villkor i "arvodesanställning", förhandlingsordning för nyinrättad myndighet och lön för arbetstagare som omplacerats.

Ändringar i AVA

Konsekvensändringar motsvarande ändringarna i ALFA införs beträffande nationaldagen, semesterlönegaranti, föräldrapenningtillägg samt rehabiliteringsavdrag.

6-8 §§ i Bilaga B utgår till förmån för den nya regleringen i RALS om överenskommelse om lön vid andra tillfällen än lönerevision.

Enskilda överenskommelser

Möjligheterna till enskilda överenskommelser mellan arbetsgivaren och en arbetstagare utökas genom att sådana överenskommelser också ska kunna gälla antalet semesterdagar och extra avsättning till pension (den s.k. Kåpan extra). De begränsningar till högst ett år som tidigare har gällt för vissa enskilda överenskommelser slopas. Arbetsgivarverket och SACO-S är också överens om att under avtalsperioden fortsätta diskussionerna om förutsättningarna för enskilda överenskommelser i syfte att öppna ytterligare möjligheter för individuellt anpassade anställningsvillkor.

PA-03

Nybeviljade sjukpensioner och tillfälliga sjukpensioner sänks med 6 procent från 21 till 15 procent av pensionsunderlag upp till 7,5 prisbasbelopp och från 81 till 75 procent av pensionsunderlag som överstiger 7,5 prisbasbelopp.

Avgiften till den individuella ålderspensionen höjs från 2,3 till 2,5 procent av den utbetalda lönen.

Avgift till den kompletterande ålderspensionen får tillgodoräknas från 23 års ålder.

Den kompletterande ålderspensionen ska kunna kombineras med återbetalnings-skydd.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2008

Trygghetsavtalet

I avtalsrörelsen 2007 har Arbetsgivarverket fullföljt vissa tidigare yrkanden om ändringar i Trygghetsavtalet som parterna nu har kommit överens om. Bland annat införs en tidsgräns som innebär att en arbetstagare kan omfattas av avtalets förmåner i högst sju år från det att anställningen upphörde. Vidare inrättas en särskild nämnd, TA-nämnden, som ska ha till uppgift att bevilja särskild pensionsersättning. TA-nämnden ska också kunna bevilja förmånligare villkor enligt Trygghetsavtalet och dessutom kunna bistå parterna eller Trygghetsstiftelsen i att tolka villkoren i Trygghetsavtalet.

I samband med avtalsrörelsen 2004 ändrades kvalifikationstiden för visstidsanställda till tre år. Avtalet har nu kompletterats så att en arbetstagare kan ha haft en eller flera sådana anställningar på sammanlagt tre år under de senaste fyra åren.

PSA

Vid utbetalning av skadeersättningar enligt avtalet om ersättning vid personskada (PSA) har självriskan sänkts från 600 kronor till 100 kronor.

Förhandlingar med övriga motparter

Arbetsgivarverket och SEKO är överens i väsentliga delar och en preliminär överenskommelse kan förväntas tecknas under denna vecka.

Arbetsgivarverket och OFR/S,P,O har den 29 oktober begärt medling i avtalsförhandlingarna. Samarbetskommittén har utsett Anders Lindström, Gunilla Boman Pellnäs samt Jack Elfving till opartiska rådgivare. Rådgivarna påbörjade sitt omgående sitt arbete. Medlingen omfattar bl.a. frågor i RALS om eventuella siffergarantier för löneutveckling samt reglering av den lokala lönebildningsprocessen.